

Omgevingsvisies en bestemmingsplannen

Een korte instructie en
een voorbeeld voor een zienswijze

1. Inhoudsopgave

1.	Inhoudsopgave	2
2.	Inleiding	2
3.	Structuurvisies	2
4.	Bestemmingsplannen	4
5.	Omgevingswet	7
6.	Juridische procedure en bezwaren	8

Bijlage voorbeeld zienswijze

2. Inleiding

Gemeentes bepalen de manier waarop de ruimte c.q. omgeving wordt ingedeeld en daarmee wat op welke plek wel of niet is toegestaan. Dat leggen zij vast in een structuurvisie en een bestemmingsplan. Daarin moeten zij ook rekening houden met de regelgeving en het beleid hierover van met name het Rijk en de provincie.

Een structuurvisie is feitelijk de voorloper van een bestemmingsplan en maakt duidelijk welke kant een gemeente op wil met de indeling van de ruimte c.q. omgeving. Het is daarom belangrijk om **(ontwerpen voor) nieuwe structuurvisies en bestemmingsplannen** van een gemeente goed in de gaten te houden en daar zo nodig op te **reageren**.

Dit kan ook gelden voor de structuurvisie, ruimtelijke verordening en eventuele 'bestemmingsplannen' van een **provincie**, omdat die medebepalend kunnen zijn voor de structuurvisie en bestemmingsplannen van gemeentes. Dat geldt vooral als het gaat om onderwerpen die **overkoepelend voor meerdere gemeentes** (kunnen) zijn, zoals de **gebiedsgerichte aanpak bij Natura 2000-gebieden**.

In dit document wordt toegelicht wat het proces van een (ontwerp voor) nieuwe structuurvisie en bestemmingsplan is en wat je dan kan doen. Want wat hierin komt te staan (met name in een bestemmingsplan) is bepalend voor wat je wel of niet op een stuk grond mag.

3. Structuurvisies

Een provincie stelt altijd eerst de hoofdlijnen van het omgevingsbeleid vast. Dat doet de provincie in een structuurvisie (ook wel een omgevingsvisie genoemd). Wat in die provinciale structuurvisie staat, is vervolgens van belang voor een gemeentelijke structuurvisie.

Want ook een gemeente stelt altijd eerst de hoofdlijnen van het omgevingsbeleid vast in een structuurvisie (ook wel een omgevingsvisie genoemd). Daarbij moet de gemeente rekening houden met de structuurvisie van de provincie.

De bevoegdheid voor het vaststellen van een structuurvisie ligt bij de gemeenteraad. De wet bepaalt dat de gemeenteraad een structuurvisie moet vaststellen ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening (artikel 2.1 Wet ruimtelijke ordening; Wro). Een structuurvisie bevat (1) de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling van een gebied, (2) de hoofdzaken van het ruimtelijk beleid dat de gemeente gaat uitvoeren en (3) de manier waarop de voorgenomen ontwikkeling zich volgens de gemeenteraad kan verwezenlijken. Meer informatie over structuurvisies is desgewenst [hier](#) te lezen.¹

Voordat de **gemeente** een **nieuwe structuurvisie** vaststelt, moet hiervan eerst een **voornemen kenbaar** worden **gemaakt**. Dat geldt in ieder geval als er in de nieuwe structuurvisie sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen. In de kennisgeving van het voornemen moet de gemeente onder andere aangeven of een **zienswijze** ('bezwaar') tegen het voornemen kan worden ingediend en zo ja, door wie en binnen welke termijn (artikel 1.3.1 Besluit ruimtelijke ordening; Bro). Ook moet de gemeente in de structuurvisie aangeven **op welke manier burgers en maatschappelijke organisaties zijn betrokken bij het voorbereiden van een structuurvisie** (artikel 2.1.1 Bro).

In sommige gevallen bepaalt een **gemeentelijke inspraakverordening** dat een zienswijze tegen een voornemen/ontwerp voor een structuurvisie kan worden ingediend. Het verschilt per gemeente of er een inspraakverordening is en zo ja, wat daarin staat.

In ieder geval zal de gemeente altijd een voornemen voor een nieuwe structuurvisie kenbaar moeten maken als daarin ruimtelijke ontwikkelingen staan. Per geval en per gemeente kan het verschillen of tegen dat voornemen een zienswijze kan worden ingediend en zo ja, door wie en binnen welke termijn. **Zodra de gemeente een structuurvisie heeft vastgesteld, kunnen daar geen bezwaren tegen worden ingediend. De wet bepaalt namelijk dat tegen een besluit tot het vaststellen van een structuurvisie geen juridische procedure mogelijk is.**

Omdat in een structuurvisie de hoofdlijnen van het omgevingsbeleid c.q. de ontwikkeling van een gebied staan, is het verstandig om in de gaten te houden of de gemeente een voornemen of ontwerp van een nieuwe structuurvisie kenbaar maakt*. Afhankelijk van wat daar in staat en of dat voor jou/jouw bedrijf van belang is, kan het mogelijk ook verstandig zijn om (zo mogelijk) tegen het voornemen/ontwerp een zienswijze in te dienen. In hoofdstuk 6 van dit document wordt hier verder op ingegaan.

* De **bekendmakingen** van bijvoorbeeld (**ontwerp**) **structuurvisies** en (**ontwerp**) **bestemmingsplannen** verschijnen vaak in een huis-aan-huisblad en/of elektronisch. Als bekendmakingen van de gemeente elektronisch verschijnen, is het verstandig om daar (zo mogelijk) een abonnement op te nemen. Dan ontvang je de bekendmakingen van

¹ <https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/ruimtelijke/wet-ruimtelijke/structuurvisie/uitleg/>

de gemeente automatisch per e-mail. Via de website van de gemeente kun je hierover meer informatie vinden. Dat kan vaak door te zoeken naar bekendmakingen of actueel.

Het bovenstaande **geldt ook voor structuurvisies van de provincie**. De provincie is namelijk, net als de gemeente, verplicht om voor het grondgebied van de provincie een of meer structuurvisies vast te stellen. Hiervoor geldt hetzelfde als voor structuurvisies van de gemeente. Of het verstandig is om (zo mogelijk) een zienswijze in te dienen tegen een voornemen voor een nieuwe structuurvisie van de provincie, is afhankelijk van de inhoud ervan en of dat voor jou/jouw bedrijf van belang is.

Samenvattend:

- Een voornemen/ontwerp voor een nieuwe structuurvisie moet bekend worden gemaakt als daarin een ruimtelijke ontwikkeling staat.
- Tegen het voornemen/ontwerp kan een zienswijze ('bezwaar') worden ingediend, als dat mogelijk is gemaakt. Dat verschilt per geval en per gemeente.
- De gemeente stelt de structuurvisie definitief vast.
- Als de structuurvisie definitief is vastgesteld, kunnen daar geen bezwaren tegen worden ingediend.

4. Bestemmingsplannen

Als de gemeente een nieuwe structuurvisie vaststelt, volgt daarna vaak een nieuw bestemmingsplan. Dat geldt vooral als de nieuwe structuurvisie een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk maakt c.q. ziet op een nieuwe indeling van de omgeving.² De structuurvisie geeft namelijk alleen de visie van de gemeente weer, maar bevat geen regels. Om ervoor te zorgen dat de **omgeving** alleen nog kan worden **ingericht overeenkomstig de structuurvisie**, is het belangrijk dat daarvoor ook regels worden vastgesteld. Dat doet de gemeente in een **bestemmingsplan**. Meer informatie over een bestemmingsplan is desgewenst [hier](#) te lezen.³

Het vaststellen van een **bestemmingsplan** is een **bevoegdheid** van de **gemeenteraad**. De wet bepaalt dat de gemeenteraad een bestemmingsplan moet vaststellen ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening (artikel 3.1 Wro). In een bestemmingsplan wordt vastgesteld wat de bestemming is van bepaalde gronden en welke regels daarvoor gelden. Dat moet in overeenstemming zijn met de structuurvisie. Het bestemmingsplan is daarmee een uitwerking van de structuurvisie en bevat rechtstreeks geldende regels. Een structuurvisie is dus 'slechts' beleid, terwijl een bestemmingsplan concrete regels bevat. Als het bestemmingsplan ook geldt voor jouw gronden of gronden in jouw omgeving, zijn die regels ook voor jou van belang. Het is daarom **altijd belangrijk om te controleren wat een bestemmingsplan regelt voor jouw gronden en gronden in jouw omgeving, waar jij en/of jouw bedrijf door beïnvloed kunnen worden, en hier zo nodig je 'bezwaren' tegen in te dienen**.

² De gemeente kan ook zonder nieuwe structuurvisie een nieuw bestemmingsplan vaststellen. Dan moet in het nieuwe bestemmingsplan rekening worden gehouden met de bestaande structuurvisie.

³ <https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/ruimtelijke/wet-ruimtelijke/bestemmingsplan/>

Voordat de gemeente een nieuw bestemmingsplan vaststelt, moet de gemeente altijd eerst een **ontwerpbestemmingsplan** ter inzage leggen (artikel 3.8 Wro in samenhang met afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht; Awb).⁴ Tegen dat ontwerpbestemmingsplan mag iedereen een **zienswijze** ('bezwaar') indienen. De zienswijze moet worden ingediend bij de gemeente.

Als uitgangspunt geldt dat het indienen van een **zienswijze** tegen een ontwerpbestemmingsplan **verplicht** is om later '**bezwaren**' tegen het **bestemmingsplan te mogen indienen** bij de rechter. Inmiddels heeft de rechter een aantal nuanceringen gemaakt op dit uitgangspunt.⁵ Maar voor de zekerheid is het verstandig om ervan uit te gaan dat een zienswijze moet worden ingediend. Als je besluit om (zo mogelijk via je rechtsbijstandverzekering) een jurist/advocaat in te schakelen, kun je dit bespreken met de jurist/advocaat. Als je onverhoopt het ontwerpbestemmingsplan hebt gemist en daar dus geen zienswijze tegen hebt ingediend, kun je later waarschijnlijk toch nog proberen om 'bezwaren' tegen het bestemmingsplan in te dienen. Vanwege de hiervoor bedoelde nuanceringen is dat namelijk misschien toch mogelijk.

Als de gemeente een ontwerpbestemmingsplan heeft vastgesteld, wordt dat gedurende zes weken ter inzage gelegd. Tijdens die zes weken mag iedereen een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan indienen. In hoofdstuk 6 van dit document wordt hier verder op ingegaan.

Als je een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan hebt ingediend, word je door de gemeente vaak in de **gelegenheid** gesteld om je **zienswijze** nog kort mondeling **toe te lichten in een vergadering van de gemeenteraad** en/of een commissie (vaak commissie ruimte) die de raadsvergadering voorbereidt. Het is niet verplicht om je zienswijze mondeling toe te lichten.

Vervolgens beslist de gemeente of het bestemmingsplan, al dan niet met aanpassingen, wordt vastgesteld. Daarbij moet de gemeente ook rekening houden met de zienswijzen die zijn ingediend. Als de gemeente het bestemmingsplan vaststelt, moet de gemeente een **reactie geven op de zienswijzen** die zijn ingediend. Dat gebeurt vaak in een 'nota van zienswijzen'.

Het besluit van de gemeente tot vaststelling van het bestemmingsplan, ligt weer gedurende **zes weken ter inzage**. Tijdens die zes weken kun je tegen het bestemmingsplan **beroep ('bezwaar') indienen bij de Raad van State**. In hoofdstuk 6 van dit document wordt hier verder op ingegaan. De Raad van State is de enige en meteen ook hoogste rechter in bestemmingsplanzaken. Dat betekent dat als de Raad van State een uitspraak doet over het bestemmingsplan, er tegen die uitspraak geen 'bezwaren' meer kunnen worden ingediend.

⁴ Soms legt de gemeente zelfs eerst een voorontwerpbestemmingsplan ter inzage en pas daarna een ontwerpbestemmingsplan. De gemeente is niet verplicht om een voorontwerp ter inzage te leggen. Het indienen van bezwaren tegen een voorontwerp is ook niet verplicht om later bezwaren tegen het ontwerpbestemmingsplan te kunnen indienen.

⁵ <https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125301/niet-belanghebbende-toegang-beroep/#highlight=varkens%20in%20nood>

Het bestemmingsplan gaat gelden (treedt in werking) na afloop van de zes weken waarin het bestemmingsplan ter inzage heeft gelegen. Dat is alleen anders als binnen die zes weken ook een **schorsingsverzoek** wordt ingediend bij (de Voorzieningenrechter van) de Raad van State. Voor het indienen van een schorsingsverzoek heb je een **spoedeisend belang** nodig. Als een spoedeisend belang ontbreekt, zal (de Voorzieningenrechter van) de Raad van State het schorsingsverzoek afwijzen. Als je wel een spoedeisend belang hebt, zal (de Voorzieningenrechter van) de Raad van State een voorlopig oordeel geven over het bestemmingsplan en/of een belangenafweging maken. Afhankelijk daarvan wordt het bestemmingsplan langer geschorst of gaat het alsnog gelden (treedt het alsnog in werking).

Als je een schorsingsverzoek wil indienen, moet je ook beroep indienen. Een schorsingsverzoek zonder beroep is niet mogelijk; een beroep zonder schorsingsverzoek is wel mogelijk. Als je wil voorkomen dat het bestemmingsplan gaat gelden, moet je het **schorsingsverzoek tegelijk met het beroep** indienen (of in ieder geval binnen de zes weken dat het bestemmingsplan ter inzage ligt). Anders treedt het bestemmingsplan na die zes weken in werking. Je kunt ook na die zes weken een schorsingsverzoek indienen als je een spoedeisend belang hebt, maar dan geldt in de tussentijd wel al het bestemmingsplan.

Voor bekendmakingen van (ontwerp) bestemmingsplannen geldt hetzelfde als voor bekendmakingen van (ontwerp) structuurvisies (zie hoofdstuk 3 van dit document).

Ook **provincies** kunnen ruimtelijke regels vaststellen. Dat kan in de basis op twee manieren:

- een verordening ruimte / een omgevingsverordening;
- een inpassingsplan.

Een **verordening ruimte / een omgevingsverordening** bevat regels voor in principe de gehele provincie (artikel 4.1 Wro). Gemeentes moeten deze regels in acht nemen als zij een bestemmingsplan vaststellen. Pas als de regels in het bestemmingsplan zijn verwerkt, gaan ze ook gelden voor burgers en bedrijven. Een uitzondering daarop zijn zogeheten **rechtstreeks werkende regels**. Dat zijn regels in de verordening die rechtstreeks voor burgers en/of bedrijven gelden. Een bekend **voorbeeld** daarvan is de 'geitenstop' die in veel provincies geldt. Die **geitenstop geldt rechtstreeks en hoeft niet eerst in een bestemmingsplan te zijn verwerkt**. Op de verordening ruimte / omgevingsverordening wordt in dit document niet verder ingegaan.

Een **inpassingsplan** is hetzelfde als een bestemmingsplan, maar dan van de **provincie** (artikel 3.26 Wro). Een inpassingsplan geldt maar voor een **bepaald gebied** en dus niet voor de gehele provincie. De provincie kan een inpassingsplan vaststellen als er sprake is van een gemeente overstijgend belang. Daar kan bijvoorbeeld sprake van zijn bij de **aanpak van Natura 2000-gebieden**, aangezien een Natura 2000-gebied vaak binnen meerdere gemeentes ligt en provincies voor de meeste juridische zaken ook bevoegd zijn ten aanzien van Natura 2000-gebieden (zoals WNB-/NB-/natuurvergunningen). Verschillende provincies hebben de afgelopen jaren voor Natura 2000-gebieden een

inpassingsplan vastgesteld. Voor een **inpassingsplan** geldt **dezelfde procedure/gang van zaken als voor een bestemmingsplan**.

Samenvattend:

- De gemeente maakt een ontwerpbestemmingsplan. Het ontwerpbestemmingsplan ligt gedurende zes weken ter inzage. Tegen het ontwerpbestemmingsplan kan iedereen binnen die zes weken een zienswijze bij de gemeente indienen.
- De gemeente stelt het bestemmingsplan vast. Het bestemmingsplan ligt gedurende zes weken ter inzage. Tegen het bestemmingsplan kan binnen zes weken beroep bij de Raad van State worden ingediend.
- Als je een spoedeisend belang hebt en wil voorkomen dat het bestemmingsplan in werking treedt, kun je naast een beroepschrift ook een schorsingsverzoek naar (de Voorzieningenrechter van) de Raad van State sturen. Dat moet in principe ook binnen die zes weken, want anders treedt het bestemmingsplan in werking.

5. Omgevingswet

De bevoegdheden en regels rondom structuurvisies en bestemmingsplannen staan nu nog in de Wro. De Wro zal (net als veel andere wetten met betrekking tot de omgeving) worden vervangen door de Omgevingswet. De Omgevingswet zou eigenlijk op 1 juli 2022 in werking treden, maar dat is opnieuw uitgesteld. Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer de Omgevingswet in werking treedt.

Als de Omgevingswet (Ow) in werking treedt, geldt in de basis hetzelfde als onder de Wro. Hieronder wordt dit kort opgesomd:

- De structuurvisie wordt een omgevingsvisie. Zowel de **gemeente** als de **provincie** moet een **omgevingsvisie** vaststellen (artikel 3.1 Ow). Op het voorbereiden van een omgevingsvisie is afdeling 3.4 Awb van toepassing (artikel 16.26 Ow). Dat betekent dat eerst een ontwerp van een omgevingsvisie **ter inzage** moet worden gelegd en dat daartegen een **zienswijze** kan worden ingediend. Als een omgevingsvisie is vastgesteld, kunnen daar geen 'bezwaren' tegen worden ingediend.
- Het bestemmingsplan van de **gemeente** wordt een **omgevingsplan** (artikel 2.4 Ow). Op het voorbereiden van een omgevingsplan is afdeling 3.4 Awb van toepassing (artikel 16.30 Ow; zie ook artikel 16.29 Ow). Dat betekent dat eerst een ontwerp van een omgevingsplan **ter inzage** moet worden gelegd en dat daartegen een **zienswijze** kan worden ingediend. Als het omgevingsplan is vastgesteld, kan daar beroep tegen worden ingediend bij de Raad van State.
- Het **inpassingsplan** van de **provincie** wordt een projectbesluit (artikel 5.44 Ow). Op het voorbereiden van een projectbesluit is afdeling 3.4 Awb van toepassing (artikel 16.71 Ow). Dat betekent dat eerst een ontwerp van een projectbesluit **ter inzage** moet worden gelegd en dat daartegen een **zienswijze** kan worden ingediend. Als een projectbesluit is vastgesteld, kan daar beroep tegen worden ingediend bij de Raad van State.

- De verordening ruimte van de **provincie** wordt een **omgevingsverordening** (artikel 2.6 Ow). Op het voorbereiden van een omgevingsverordening is afdeling 3.4 Awb van toepassing (artikel 16.32 Ow). Dat betekent dat eerst een ontwerp van een omgevingsverordening **ter inzage** moet worden gelegd en dat daartegen een **zienswijze** kan worden ingediend. Als de omgevingsverordening is vastgesteld, kunnen daar geen 'bezwaren' tegen worden ingediend.

Wat in hoofdstuk 3 en 4 van dit document is toegelicht, blijft dus onder de Omgevingswet vrijwel hetzelfde gelden. Alleen is er dan sprake van andere benamingen van besluiten en andere juridische grondslagen.

6. Juridische procedure en bezwaren

Afhankelijk van de inhoud van een structuurvisie en bestemmingsplan (of inpassingsplan⁶) en de invloed ervan voor jou/jouw bedrijf (direct of indirect) kan het verstandig zijn om een juridische procedure te starten tegen een (ontwerp) structuurvisie of (ontwerp) bestemmingsplan. In hoofdstuk 3 en 4 van dit document zijn de stappen daarvoor toegelicht. In het kort zijn dit de volgende stappen:

- **Structuurvisie:** als een nieuwe structuurvisie een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk maakt, moet hiervan een voornemen/ontwerp kenbaar worden gemaakt. Daarbij wordt aangegeven of tegen het voornemen/ontwerp een zienswijze kan worden ingediend en door wie. Nadat de structuurvisie is vastgesteld, kunnen daar geen 'bezwaren' meer tegen worden ingediend.
- **Bestemmingsplan:** eerst wordt een ontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegd gedurende zes weken. In die periode kan iedereen een zienswijze tegen het ontwerp bestemmingsplan indienen bij de gemeente. Als het bestemmingsplan is vastgesteld, wordt het opnieuw gedurende zes weken ter inzage gelegd. In die periode kan tegen het bestemmingsplan beroep worden ingediend bij de Raad van State. Als er sprake is van een spoedeisend belang en je wil voorkomen dat het bestemmingsplan al gaat gelden, dan kan ook een schorsingsverzoek worden ingediend bij (de Voorzieningenrechter van) de Raad van State.

Als je (1) een zienswijze wil indienen tegen een ontwerp structuurvisie, (2) een zienswijze tegen een ontwerp bestemmingsplan en/of (3) beroep tegen een bestemmingsplan, is het belangrijk dat je de inhoud van de structuurvisie en/of het plan goed bekijkt en je bezwaren daartegen goed motiveert. Hoe groter de belangen voor jou/jouw bedrijf, hoe belangrijker het is om je bezwaren goed te motiveren.

Het kan dan verstandig zijn om een **jurist/advocaat in te schakelen** om jou bij te staan. Misschien kun je dit **samen met anderen** doen, die vergelijkbare bezwaren hebben tegen de structuurvisie of het bestemmingsplan. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als de structuurvisie of het bestemmingsplan een bepaalde (grootschalige) ontwikkeling mogelijk maakt die voor velen gevolgen heeft, zoals beperkingen van de veehouderij of

⁶ In dit hoofdstuk wordt verder alleen gesproken over een bestemmingsplan, en niet steeds ook over een inpassingsplan. Maar waar 'bestemmingsplan' staat, kan ook 'inpassingsplan' worden gelezen.

maatregelen ten behoeve van Natura 2000-gebieden. Als je samen optrekt, kun je samen bezwaren formuleren en/of samen de kosten van een jurist/advocaat dragen.

Als je een rechtsbijstandverzekering hebt, kun je jouw verzekeraar inschakelen. Jouw verzekeraar kan jou zelf bijstaan in de juridische procedure of je kunt jouw verzekeraar vragen om een jurist/advocaat die jouw voorkeur heeft. Daar moet de verzekeraar in principe medewerking aan verlenen. Afhankelijk van de polisvoorwaarden kunnen daar bijvoorbeeld wel eigen kosten en/of een kostenmaximum aan verbonden zijn. Dat kun je bij jouw verzekeraar navragen.

Op het moment dat je de bekendmaking van een (ontwerp) structuurvisie of (ontwerp) bestemmingsplan ziet, is het verstandig om snel actie te ondernemen. Je hebt namelijk (maximaal) zes weken de tijd om je 'bezwaren' daartegen in te dienen. Je moet op tijd zelf de stukken lezen en je bezwaren formuleren, of je moet op tijd jouw rechtsbijstandverzekeraar of een jurist/advocaat inschakelen, die vervolgens nog genoeg tijd moet hebben om de stukken te lezen en de bezwaren te formuleren. Zorg er daarom voor dat je op tijd actie onderneemt. Hoe groter de belangen voor jou/jouw bedrijf, hoe belangrijker het is om de (voor jou) juiste acties op tijd te ondernemen.

In de **bijlage** is een **voorbeeld** opgenomen voor een '**kale**' **zienswijze**. In deze 'kale' zienswijze moet nog worden gemotiveerd waarom je het niet eens bent met de ontwerp structuurvisie of het ontwerp bestemmingsplan. In het voorbeeld is met blauwe markeringen aangegeven wat je moet invullen/aanpassen. Nadat je dat hebt gedaan, kun je de blauwe markering uiteraard weghalen. Belangrijk bij het indienen van de zienswijze is verder het volgende.

- Het is belangrijk dat je kunt aantonen dat de zienswijze op tijd is verstuurd. De beste manier om dat aan te tonen, is door de zienswijze binnen de termijn per **aangetekende post** te versturen. Je kunt de zienswijze in aanvulling daarop eventueel ook per e-mail versturen. Maar let op: het indienen van een zienswijze per e-mail is niet altijd toegestaan. In dat geval is een per e-mail ingediende zienswijze niet rechtsgeldig. De gemeente hoeft er dan in principe niets mee te doen.⁷ In de bekendmaking van een ontwerp structuurvisie of ontwerp bestemmingsplan staat vaak of je de zienswijze wel of niet per e-mail mag versturen.
- Je kunt een zienswijze namens jezelf en namens je bedrijf indienen. Dan kan de zienswijze gaan over jouw privé belangen (bijvoorbeeld woon-/leefklimaat) en jouw bedrijfsbelangen.
- Je moet in de **zienswijze de volgende informatie opnemen**:
 - o je naam en adres;
 - o de datum van verzending van de zienswijze;
 - o een omschrijving van het ontwerp (dat kan door de naam en/of het eventuele kenmerk van de ontwerp structuurvisie of het ontwerp bestemmingsplan te vermelden);

⁷ Dit kan soms juridisch wat genuanceerder liggen. Maar omdat het belangrijk is om de zienswijze op de juiste manier en op tijd in te dienen, is het advies om de zienswijze ook altijd per post te versturen en dan bij voorkeur per aangetekende post.

- een motivering van je bezwaren tegen het ontwerp;
 - een ondertekening met je handtekening.
- Bij de zienswijze moet je bij voorkeur ook een kopie van het ontwerp meesturen. Je kunt daarvoor een kopie van de bekendmaking van de ontwerp structuurvisie of het ontwerp bestemmingsplan meesturen.

Het voorbeeld voor de zienswijze kan worden gebruikt voor de volgende ontwerpen:⁸

- structuurvisie/omgevingsvisie van de gemeente;
- bestemmingsplan/omgevingsplan van de gemeente;
- structuurvisie/omgevingsvisie van de provincie;
- ruimtelijke verordening/omgevingsverordening van de provincie;
- inpassingsplan/projectbesluit van de provincie.

* * *

⁸ Hierbij is steeds de naam onder de huidige wetgeving (Wet ruimtelijke ordening) en onder de toekomstige wetgeving (Omgevingswet) genoemd.

Bijlage met voorbeeld voor 'kale' zienswijze

Aangetekend

Gemeente [naam gemeente invullen]

t.a.v. gemeenteraad / college van burgemeester en wethouders [kiezen; zie de bekendmaking]

Postbus [invullen]

[Postcode en plaats behorend bij postbus invullen]

Datum [plaats en datum invullen]

Uw kenmerk [hier het kenmerk van de ontwerp structuurvisie of het ontwerp bestemmingsplan invullen; als er geen kenmerk is, dan de naam van het ontwerp vermelden]

Onderwerp zienswijze tegen ontwerp structuurvisie / bestemmingsplan [kiezen]

Beste mevrouw, meneer,

Op [datum invullen; zie hiervoor de bekendmaking van de ontwerp structuurvisie of het ontwerp bestemmingsplan] heeft u een ontwerp voor [een van de twee hierna kiezen] de structuurvisie [naam van de structuurvisie invullen] / het bestemmingsplan [naam van het bestemmingsplan invullen] bekend gemaakt. Dit ontwerp ligt tot en met [datum invullen; zie ook hiervoor de bekendmaking] ter inzage (zie bijlage). Tijdens deze periode kan een zienswijze tegen het ontwerp worden ingediend.

Wij [naam/bedrijfsnaam en adres invullen] zijn het niet eens met dit ontwerp. Daarom dienen wij hierbij, en dus op tijd, een zienswijze in tegen het ontwerp voor [een van de twee hierna kiezen] de structuurvisie [naam van de structuurvisie invullen] / het bestemmingsplan [naam van het bestemmingsplan invullen]. Hierna lichten wij onze zienswijze toe.

[Hier moet de zienswijze worden toegelicht. Je kunt bijvoorbeeld eerst kort aangeven waar de ontwerp structuurvisie of het ontwerp bestemmingsplan over gaat. Daarbij kun je aangeven waarom de structuurvisie of het bestemmingsplan voor jou/jouw bedrijf van belang is. Daarna moet je aangeven met welke onderdelen van de structuurvisie of het bestemmingsplan je het niet eens bent en waarom niet.]

Belangrijk kunnen bijvoorbeeld het stikstof- en natuurbeleid zijn. Dit beleid wordt door provincies en gemeenten vertaald naar plannen die jouw bedrijf kunnen raken. Het lijkt erop dat op veel plaatsen zones rondom Natura 2000-gebieden zullen worden aangemerkt als overgangsgebieden c.q. landschapsgronden. Het is aannemelijk dat in deze gebieden (en de directe omgeving) de ruimte voor de landbouw wordt ingeperkt of dat de landbouw strenge eisen opgelegd krijgt die direct van invloed zijn op jouw bedrijfsvoering en de exploitatie (baten/lasten). Als gronden met het oog hierop bijvoorbeeld een natuurbestemming krijgen en de overheid die gronden daarvoor wil ontwikkelen, kan de overheid in een uiterst geval aansturen op onteigening. De basis daarvoor kan in een bestemmingsplan worden gelegd. Daarom is het belangrijk om een ontwerp voor een structuurvisie, bestemmingsplan en inpassingsplan goed door te nemen en te (laten) beoordelen wat de mogelijke consequenties daarvan voor jouw bedrijf zijn. Het is verstandig om deze consequenties dan te benoemen in de zienswijze.]

Wij verzoeken u om onze zienswijze gegrond te verklaren en [een van de twee hierna kiezen] de structuurvisie / het bestemmingsplan niet, of in ieder geval niet op deze manier, vast te stellen.

Met vriendelijke groet,

[handtekening zetten
bedrijfsnaam
naam van degene(n) die de brief ondertekent/ondertekenen
adres
postcode en plaats
evt. e-mailadres invullen]